

років: монографія. 2-е видання. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 374 с.

2. Крамаренко А.М. Ідеї гуманістично орієнтованого освітнього процесу Василя Сухомлинського в сучасних реаліях. *Наукові записки БДПУ*. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип.2. Бердянськ : БДПУ, 2018. С. 134-141.

3. Попова О.І. Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до формування комунікативної компетентності учнів. *Наукові записки БДПУ. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип.2. Бердянськ : БДПУ, 2017. С. 290–299.*

Віталій СОБІЛЬСЬКИЙ,

студент 1 курсу другого рівня вищої освіти
факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **Лада Чемоніна,**
канд. пед. н., доцент (БДПУ)

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Актуальність. У Державному стандарті початкової освіти зазначено, що однією з ключових компетентностей, яких потребує сучасний молодший школяр для особистої реалізації та життєвого успіху, є оволодіння вмінням спілкуватися державною (і рідною у разі відмінності) мовами, тобто усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів), реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час тощо [1].

Ступінь досліджуваності проблеми. Аналіз поглядів учених-методистів (Л. Варзацька, М. Вашуленко, С. Караман, М. Пентилюк та ін.) дозволив нам констатувати єдність їхньої позиції: рівень сформованості в учнів названих вище умінь і навичок визначається доцільністю дібраних засобів навчання. Сьогодення шкільної мовної освіти характеризується стрімким упровадженням технологічних інновацій, однією з яких є мультимедійні засоби.

У тлумаченні дефініції *мультимедійні засоби навчання* ми також спостерігаємо співзвучність думок науковців: 1) застосування в освітньому процесі різних засобів комунікації, в тому числі підручників, телебачення та радіо (П. Коллін); 2) сукупність різних засобів навчання, як-то текстів, графічних зображень, музики та відео, спрямованих на здобуття знань, удосконалення вмінь і навичок учнів (О. Міщенко); 3) комплекс апаратних і програмних засобів, що дозволяють користувачеві спілкуватися з комп'ютером, використовуючи різноманітні, природні для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео (В. Кремень) [2; 3; 5].

Мета і методи дослідження. Мета дослідження – на основі аналізу окремих загальнодоступних мультимедійних засобів навчання з'ясувати доцільність їх використання у процесі формування в учнів початкової школи названої вище компетентності.

Сутність дослідження. До найбільш ефективних мультимедійних засобів, що використовуються на уроках мови в початковій школі, доцільно віднести тренажери, комп'ютерні ігрові програми, навчальні мультфільми, мультимедіапрезентації та посібники з електронними додатками. Їхня поява зумовлена інформатизацією освітнього простору та державними вимогами до рівня мовної освіти молодших школярів, що реалізуються через одну зі змістових ліній чинних програм з української мови – «Досліджуємо медіа», – яка передбачає формування в учнів умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в медіатекстах і використовувати її для збагачення власного досвіду, створювати прості медіапродукти. Проаналізуємо можливості окремих мультимедійних засобів щодо формування в молодших школярів компетенцій у процесі оволодіння українською мовою.

Загальновідомо, що діти зазначеного віку люблять гратися. Цікавою, пізнавальною та зручною в користуванні є комп'ютерна програма «Аліса вивчає українську» (видавництво «Сорока Білобока»), мета якої – підвищити рівень знань молодших школярів з української мови, зокрема з таких тем: «Текст», «Слова ввічливості», «Частини мови» тощо.

До нового покоління мультимедійних навчальних посібників, на нашу думку, доцільно віднести практичний довідник учня початкової школи «Українська мова. Правопис» (укладач В. Савчин). Цю книгу створено для підвищення орфографічної грамотності молодших школярів. До неї розроблено мобільний електронний додаток, який наповнений мультимедійними матеріалами та відтворюється за допомогою QR-кодів на сторінках названого вище друкованого видання [10]. Автором навчальної книги до окремих тем запропоновано аудіовізуальні диктанти, що сприяє поповненню лексичного запасу та розвитку мовлення молодших школярів.

Основні висновки. Застосування мультимедійних засобів навчання на уроках української мови в початковій школі забезпечує оволодіння учнями початкової школи ключовою компетентністю, як-от уміння спілкуватися державною мовою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti> (дата звернення: 21.09.2019).
2. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
3. Міщенко О. А. Види мультимедійних засобів навчання. Педагогічні науки. Стратегічні напрями реформи системи освіти. URL: http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/Pedagogica/28714.doc.htm (дата звернення 16.01.2020).
4. Українська мова. Правопис. Практичний довідник учня початкової школи / укл. В. М. Савчин. Чернівці: КММДІА, 2015. 176 с.
5. Collins Cobuild English Dictionary for Advanced Learners / ed. Director P. Collin. P. Collin Publishing, 2001. 1011 p.